

ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเศรษฐกิจที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่งที่ประชาชนต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบันนี้คือ ปัญหาค่าครองชีพ จากการที่ระดับราคาของสินค้าและบริการ หรือเครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ อันเป็นผลทำให้บุคคลผู้มีรายได้น้อยได้รับความเดือดร้อนด้วย ไม่สามารถที่จะหารายได้เพิ่มขึ้นให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นมาได้ ถ้าหากว่าบุคคลจะใช้เวลาในการออมเงินเอง กว่าที่จะได้เงินทุนจำนวนหนึ่ง เพื่อที่จะนำไปใช้จ่ายตามความต้องการได้ ก็คงจะต้องใช้เวลานานมาก บุคคลเหล่านี้มักจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเอกชน โดยยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูง ซึ่งเป็นการนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองและครอบครัวอย่างมาก

จึงเห็นได้ว่าปัญหาที่ติดตามมากก็คือ บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถที่จะหาเงินมาส่งชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยได้ ก่อให้เกิดหนี้สินติดพันเรื่อยมา สหกรณ์ออมทรัพย์จึงมีบทบาทในการเข้ามาช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการช่วยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยการถือหุ้นและฝากเงินไว้ในสหกรณ์ และสหกรณ์ก็จะดำเนินการจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาบริการให้แก่สมาชิกกู้ยืมไปใช้จ่าย เมื่อสมาชิกเกิดความจำเป็น

ชีวิตเศรษฐกิจของมนุษย์ในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอาศัยสินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยที่ยุติธรรม และใช้สินเชื่ออย่างมีเหตุผลจึงจะทำให้ชีวิตเศรษฐกิจดีขึ้น ฉะนั้น การที่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ได้รับสินเชื่อมากพอตามความจำเป็นจะทำให้เขาเหล่านั้นสามารถจัดหางบจ่ายที่จะดำรงชีวิตความเป็นอยู่เขาได้ดีขึ้น¹

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

¹ เต็มใจ สุวรรณทัต, "ปัญหาของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สำคัญและแนวทางแก้ไข"

ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์จึงเป็นสถาบันทางด้านการเงินที่มีบทบาทมากในหมู่ผู้มีรายได้อ่อน
ประจำและข้าราชการ ซึ่งจะเห็นได้จากการขยายตัวเป็นอย่างมาก ของจำนวนสหกรณ์ จำนวน
สมาชิกและทุนดำเนินงาน เมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นเป็นสหกรณ์ในประเทศไทยเป็น
ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2492 นั้น มีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 181 คน ทุนดำเนินงาน 59,110 บาท²
ถึงปี พ.ศ. 2526 มีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งสิ้น 381 สหกรณ์ จำนวนสมาชิก 742,117 คน³
และทุนดำเนินงาน 6,277,694,582.90 บาท⁴ โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เป็นสหกรณ์ที่มี
ทั้งจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกมากที่สุดในบรรดาสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหมด อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็น
เห็นถึงการตื่นตัวในอันที่จะรวมกลุ่มกันในรูปของสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์และการช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกันในทางการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์จึงได้รับความนิยมนิยมในหมู่ผู้มีรายได้อ่อนประจำโดยทั่วไป
เพราะได้เห็นถึงประโยชน์ของสหกรณ์ประเภทนี้ ซึ่งเป็นสถาบันที่อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในด้าน
การออมทรัพย์และการให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ จึงเป็นวิธีการในอันที่จะเสริมสร้างความเจริญ
ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจแก่สมาชิกและครอบครัว ชุมชน ตลอดจนประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ดังกล่าว จึงควรที่จะทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึง
วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ว่า สามารถใช้แก้ปัญหาเศรษฐกิจสำหรับผู้ที่มีความอ่อนแอ
ทางเศรษฐกิจ และแก้ปัญหาการขาดแคลนเงินออมของระบบเศรษฐกิจว่า ประสบผลสำเร็จหรือมี
ประสิทธิภาพเพียงใด เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกหรือไม่ มีปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรค

² อัมมร วัฒนาพานิช, "การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ใน
ประเทศไทย พ.ศ. 2507 - 2516" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2521), หน้า 31.

³ กองวิชาการและแผนงาน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์,
รายงานสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2526, "ม.ป.ท" หน้า 3.

⁴ เรื่องเดียวกัน. หน้า 17.

อะไรบ้าง และในการศึกษาคั้งนี้ ได้เลือกศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุดรธานี จำกัด เท่านั้น เพราะว่าการศึกษาแบบเฉพาะกรณีนี้ ทำให้สามารถศึกษาในรายละเอียดได้สมบูรณ์กว่าการศึกษาจากหลาย ๆ แห่ง ทำให้ทราบถึงปัญหาเฉพาะของสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งนี้ เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขได้ถูกต้อง เพื่อความก้าวหน้า ในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และที่สำคัญก็คือ ยังไม่ได้มีผู้ใดทำการวิจัยการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งนี้มาก่อน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานในปัจจุบันตลอดจนแนวโน้มในอนาคตของสหกรณ์ออมทรัพย์
2. เพื่อทราบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถส่งเสริมให้สมาชิกออมเงินได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด
3. เพื่อทราบถึงปัญหาการออมทรัพย์และความต้องการด้านการเงินของสมาชิก ตลอดจนความคิดเห็นต่าง ๆ ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์
4. เพื่อทราบถึงปัจจัยส่งเสริมและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์
5. เพื่อทราบว่ากลุ่มสมาชิกที่มีความแตกต่างกันจะมีความแตกต่างกันในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์หรือไม่
6. เพื่อหาข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ในการหาแนวทางที่จะให้สหกรณ์ปรับปรุงการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น
2. ประโยชน์ในการหาทางแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่มีอยู่ให้หมดไป
3. ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางหรือหลักฐานอ้างอิงสำหรับผู้สนใจ เรื่องนี้ได้ศึกษาค้นคว้าศึกษาต่อไป

4. ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางสำหรับทางราชการในการพิจารณาปรับปรุง และ ส่งเสริมงานสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบข่ายของการศึกษาไว้เฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด จังหวัดอุตรธานี เท่านั้น ซึ่งเป็นการศึกษาถึงการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ดังกล่าว โดยจะศึกษาถึงการดำเนินงานทั้งทางธุรกิจ การให้บริการด้านต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่สหกรณ์กระทำอยู่ และจะทำการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2512 ถึง พ.ศ. 2526 ซึ่งเป็นเวลา 15 ปี ของการดำเนินงาน ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด จังหวัดอุตรธานี ซึ่งเป็นครูที่ทำการสอนในจังหวัดอุตรธานี จำนวน 12,587 คน⁵ กลุ่มตัวอย่างที่สำรวจและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) จำนวน 400 คน

นิยามศัพท์

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย จึงได้กำหนดความหมายเฉพาะไว้ ดังนี้

สหกรณ์	หมายถึง	สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด
สมาชิก	หมายถึง	สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด
ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์	หมายถึง	ความสำเร็จในการดำเนินงานตามเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดขึ้น
ทัศนคติ	หมายถึง	ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือต่อสิ่งแวดล้อม

⁵ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด, "รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2526",

หรือต่อสถานการณ์

ความศรัทธา หมายถึง ความเชื่อถือ ความเลื่อมใส⁶

ความภักดี หมายถึง ความจงรัก ความเลื่อมใสยิ่ง⁷

⁶ "พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525", (กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525), หน้า 755.

⁷ เรื่องเดียวกัน. หน้า 605.

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved